

1. Általános BAT-következtetések

1.1. Környezetirányítási rendszerek (EMS)

1. BAT	Intézkedések
A sertéstelep átfogó környezeti teljesítményének javítása érdekében környezetirányítási rendszer (EMS) bevezetése és működtetése	A sertéstelepre vonatkozó, helyi sajátosságokat figyelembe vevő környezetirányítási rendszer kiépítése, bevezetése és működtetése hosszabb távon nem tervezett. Azonban a tevékenység folytatása során a BAT előírásokat figyelembe veszik, teljesítik azokat. Munkautasítás készült az elérhető legjobb technika figyelembe vétel, mely tartalmaz minden olyan adatot ami a környezetvédelem során felmerül.

1.2. Jó gazdálkodás, környezeti hatások megelőzése és csökkentése érdekében alkalmazott BAT technikák

	2. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	<p>Az üzem/gazdaság helyének megfelelő meghatározása és a tevékenységek helyére vonatkozó rendelkezések annak érdekében, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> csökkentsék az állatok és az anyagok (a trágyát is ideértve) szállítását; biztosítsák a védendő érzékeny területektől való megfelelő távolságot; vegyék figyelembe az uralkodó éghajlati viszonyokat (pl. szél és csapadék); mérlegeljék a gazdaság lehetséges jövőbeli fejlesztési kapacitását; előzzék meg a vízszennyezést. 	A sertéstartó telep meglévő, több éve épült, figyelembe véve, hogy a telephely környezetében védendő objektumok, lakóházak ne legyenek.	Megfelel
b	<p>A személyzet oktatása és képzése, különösen a következők vonatkozásában:</p> <ul style="list-style-type: none"> vonatkozó szabályozások, állatállomány tartása, állategészségügy és állatjólét, trágyakezelés, munkavállalók biztonsága; Az elhullott állatok oly módon való tárolása, ami megelőzi vagy csökkenti a kibocsátásokat. <ul style="list-style-type: none"> trágya szállítása és kijuttatása; tevékenységek tervezése; veszélyhelyzeti tervezés és veszélyhelyzetkezelés; a berendezések javítása és karban- tartása. 	<p>A dolgozók belépésükkor képzést kapnak, amely oktatás a baleset- és tűzvédelmi ismeretek oktatásán túlmenően a telep tevékenységével kapcsolatos alap környezetvédelmi ismereteket is tartalmazza, valamint – beosztásuktól függően – a berendezések jó karbantartásával kapcsolatos ismereteket is.</p> <p>Határidő: folyamatos</p>	Megfelel
c	Veszélyhelyzeti terv készítése a váratlan kibocsátások és események, például a víztestek szennyeződésének kezelésére. Ez a következőket	<p>A sertéstelep üzemi kárelhárítási tervvel rendelkezik.</p> <p>Az Üzemi tervben foglaltak</p>	Megfelel

	<p>foglalhatja magában:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gazdaság vízvezeték-rend- szerét és a víz szennyvízforrásokat feltüntető tervrajz; • cselekvési terv lehetséges problé- mák esetén (pl. tűz, hígrágyatároló szivárgása vagy összeomlása, a trágyahalmokból való ellenőrizetlen elfolyás, olajkiömlések); • szennyezéshez vezető váratlan ese- mények kezelését szolgáló berendezések (pl. alagsóvek (dréncső) bedugaszoló- sára szolgáló eszköz, védőárok, uszadékfogó az olajkiömlések ellen). 	<p>ismertetése szintén része a dolgozók képzésének.</p> <p>Az Üzemi terv karbantartása, felülvizsgálata, aktualizálása folyamatos, jelenleg is gyakorlat.</p> <p>A kármentesítő anyagok rendszeresen, szükség szerint pótlásra kerülnek.</p> <p>Határidő: folyamatos</p>	
d	<p>Többek között a következő szerkezetek és berendezések ellenőrzése, javítása és karbantartása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hígrágyatárolók bármilyen károsodás, romlás és szivárgás esetén • hígrágyaszivattyúk, keverők, szeparátorok és öntözők • víz -és takarmányellátó rendszerek • silók és szállítóberendezések • légtisztító berendezések <p>Ez kiterjedhet a telephely tisztaságára és a kártevők kezelésére.</p>	<p>A karbantartásokat (kisebb) dolgozók végzik el, a nagyobb karbantartásokat külső szakemberek végzik.</p> <p>Határidő: folyamatos</p>	Megfelel
e	<p>Az elhullott állatok oly módon való tárolása, ami megelőzi vagy csökkenti a kibocsátásokat.</p>	<p>Az ólakban elhullott állatokat állati tetemégető berendezésben semmisítik meg Nyárfás mellett kialakított állati tetem égetőben. Átszállítás saját engedélyezett gépjárművel.</p>	Megfelel

1.3. Takarmányozás, az összes kiválasztott nitrogén és ebből következően az ammóniakibocsátás csökkentése érdekében alkalmazott BAT technikák

	3. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	<p>A nyersfehérje-tartalom csökkentése nitrogénegyensúlyt biztosító étrenddel, amely az energiaszükségletekre és az emészthető aminosavakra épül.</p>	<p>A telephelyre megfelelő takarmányt a Kft saját takarmánykonyhájában állítják elő. A takarmány előállítás HACCP rendszerrel működik.</p> <p>A táptípusokban szintetikus aminosav található, premixek, szóják használata biztosított. A premixekben emésztést segítő adalékok, enzimek (NSP és fitáz) található, melyek jelentősen javítják a takarmányok tényleges emészthetőségét.</p> <p>A takarmányokban felhasznált sertés premixek nagy mennyiségű szintetikus aminosav kiegészítést tartalmaznak. Az emésztést segítő segédanyagokat a Magyar Takarmánykódex kötelező előírásairól szóló 44/2003. (IV. 26.)</p>	Megfelel

		FVM rendelet előírásait betartva almazzák. Határidő: folyamatos	
b	Többfázisú takarmányozás a tenyésztési időszak egyedi követelményeihez igazodó étrend kialakításával.	A malacok és anyakocák, kanok az életkoruknak leginkább megfelelő beltartalmú takarmányt fogyasztják, így elkerülhető az állatok életkorából és súlyából adódó fehérje igény indokolatlan túllépése, a fehérje túletetés. A takarmányok fehérje tartalma minden fázissal csökken, ami költséghatékony és egyben kisebb környezetterheléssel is jár. Határidő: folyamatos	Megfelel
c	Szabályozott mennyiségű esszenciális aminosavak hozzáadása az alacsony nyersfehérje-tartalmú étrendhez.	A hizlaláshoz szükséges tápkeveréket a Kft. állítja elő. A takarmány premix tartalmaz esszenciális aminosavakat, mint ol. metinon, treonin.	Megfelel
d	Az összes kiválasztott nitrogént csökkentő engedélyezett takarmány-adalékanyagok alkalmazása.	A hizlaláshoz szükséges tápkeveréket a Kft. állítja elő. A takarmány premix tartalmaz esszenciális aminosavakat, mint ol. metinon, treonin. Törekednek a takarmányadag nyersfehérje-tartalmának csökkentésére és aminosavakat is tartalmaz a premix, de a megfelelő növekedéshez szükség van a nyersfehérjére.	Megfelel

1.4. Az összes kiválasztott foszfor csökkentése érdekében alkalmazott BAT technikák

	4. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	Többfázisú takarmányozás a tenyésztési időszak egyedi követelményeihez igazodó étrend kialakításával.	A hizlaláshoz szükséges tápkeveréket a Kft. állítja elő. A malacok és hízósertések az életkoruknak leginkább megfelelő beltartalmú takarmányt fogyasztják, így elkerülhető az állatok életkorából és súlyából adódó fehérje igény indokolatlan túllépése, a fehérje túletetés. A takarmányok fehérje tartalma minden fázissal csökken, ami költséghatékony és egyben kisebb környezetterheléssel is jár. Határidő: folyamatos	Megfelel
b	Az összes kiválasztott foszfort csökkentő		Megfelel

	engedélyezett takarmány-adalékanyagok (pl. fitáz) alkalmazása.	A takarmánypremix tartalmaz fitáz enzimet, aminek alkalmazásával viszont a gabonamagvak foszfortartalma nagyrészt felszabadítható, a hasznosulás mértéke elérheti a 44–46%-ot. Ennek révén egyrészt az ásványi foszfor kiegészítés mennyisége, valamint a bélsár foszfortartalma, így a környezet foszforterhelése is csökkenthető, még azonos mértékű foszfor visszatartás mellett is Cél: az összes kiválasztott foszfor alábbi értéken tartása hizóseretés esetében 3,5 - 5,4 kiválasztott P ₂ O ₅ kg-ja/állatférőhely/év.	
c	Könnyen emészthető szervesen foszfátok alkalmazása a takarmány hagyományos foszforforrásainak helyettesítésére.	A takarmánypremix tartalmaz szervesen foszfátokat.	Megfelel

1.5. Hatékony vízfelhasználás céljából alkalmazott BAT technikák

	5. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A vízfelhasználás nyilvántartása.	Nyilvántartást vezetnek a felhasznált értékek alapján. Határidő: folyamatos	Megfelel
b	A vízvívárgás feltárása és javítása.	Vízvívárgás, víz elfolyás észlelése esetén azonnali beavatkozás történik: a hibát egyszerű javíthatóság esetén azonnal elhárítják, ettől eltérő esetben jelenti a dolgozó felettesének a meghibásodást, és intézkedés történik a sürgős javításra. Határidő: folyamatos	Megfelel
c	Magasnyomású tisztítók használata az állatok tartására szolgáló hely és a berendezések tisztítására.	Magas nyomású mosó berendezéssel ellátott a telep, ezzel történik a padozat és a falazat, valamint a szennyezett felületek mosása, tisztítása. Határidő: folyamatos	Megfelel
d	A konkrét állatkategória szempontjából alkalmas berendezések (pl. önitató, kerek itató, itatóvályú) megválasztása és használata a víz (ad libitum) elérhetőségének egyidejű biztosítása mellett.	Az itató- és etető rendszer korszerűsítését folyamatosan, igény szerint végzik.	Megfelel
e	Az ivóvíz-berendezés kalibrálásának rendszeres ellenőrzése és (szükség esetén) átállítása.	Az önitató rendszert működését ellenőrzik, szükség esetén javítják.	Megfelel
f	A nem szennyezett esővíz tisztításra történő újrahasznosítása.	A telephelyre hulló szennyeztlen csapadékvizek tisztítása, újrahasznosítása nem indokolt, azok a földtani közeget és a talajvizet nem terhelve elszikkadnak.	Nem releváns/ Ténylegesen nem kerül alkalmazásra

1.6. Szennyvízképződés csökkentése érdekében alkalmazott BAT technikák

	6. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A vízfelhasználás minimalizálása.	Gazdasági és környezetvédelmi érdek is a vízfelhasználás optimalizálása. Határidő: folyamatos	Megfelel
b	Az udvar szennyezett területének lehető legkisebbre korlátozásra.	Az épületek ereszcatornával ellátottak, a keletkező csapadékvizek az istállók közötti füves területre kerülnek kivezetésre.	Megfelel
c	A szennyezetlen esővíz elkülönítése olyan szennyvízforrásoktól, amelyeket kezelni kell.	A tetőfelületekre hulló szennyezetlen csapadékvizeket ereszcatornával gyűjtik össze, majd a telephely zöld felületeire vezetve elszivárognak a talajba. A szennyezetlen esővíz elkülönítése megvalósul, időszakosan a tüzivíz tárolóba vezetik, vízpótlásként.	Megfelel

	7. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A szennyvíz elvezetése erre rendelt tartályba vagy hígrágyatárolóba.	A hígrágya lagúna rendszerben, illetve Rókás telepen kialakított külső hígrágya tárolóba kerül. A lagúna tároló 20 éves szulfátállóságát a kivitelező biztosította, használatba vételkor azt a hatóságnak benyújtotta. Határidő: folyamatos	Megfelel
b	Szennyvízkezelés.	A kommunális szennyvíz gyűjtése 1 db 10 m ³ -es földalatti, zárt beton gyűjtőaknában történik.	Megfelel
c	Szennyvíz kijuttatása pl. öntözőrendszer (esőztető berendezés, mozgó öntözőberendezés, tartálykocsi, injektálás) alkalmazásával.	A kommunális szennyvíz időszakos jelleggel, szippantással a Baromfiszer víz Kft végzi és szállítja el a bábolnai szennyvíztelepre. Baromfiszer víz Kft közszolgáltató.	Megfelel

1.7. Hatékony energiafelhasználás érdekében alkalmazott BAT technikák

	8. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	Nagy hatásfokú fűtő-/hűtő- és szellőztetőrendszerek.	Automata ventilátorokat, mint szellőztető berendezést alkalmaznak.	Megfelel
b	A fűtő-/hűtő- és szellőztetőrendszerek, működtetésük különösen, ahol rendszereket alkalmaznak.	Az istállókba a hűtés és a szellőzést automatikusan vezérelt, programozható berendezésekkel biztosítják. Határidő: folyamatos	Megfelel
c	Az állatok tartására szolgáló hely falainak, padozatának és/vagy plafonjának szigetelése.	Meglévő épületek szigetelése elegendő energetikai szempontból.	Megfelel
d	Energiahatékony világítás használata.	Az istállókba energiatakarékos	Megfelel

		világító berendezések kerültek beépítésre. Határidő: folyamatos	
e	Hőcserélők használata. Az alábbi rendszerek egyike alkalmazható: 1. levegő-levegő; 2. levegő-víz; 3. levegő-talaj.	Meglévő telepen ilyen nagyértékű beruházás megfelelő ár/érték aránnyal nem telepíthető.	Irreleváns/ Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
f	Hőszivattyúk alkalmazása hővisszanyeréshez.	Meglévő telepen ilyen nagyértékű beruházás megfelelő ár/érték aránnyal nem telepíthető.	Irreleváns/ Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
g	Hővisszanyerés fűtött és hűtött, alommal borított padozattal (kombinált szintes, ún. combideck rendszer).	Meglévő telepen ilyen nagyértékű beruházás megfelelő ár/érték aránnyal nem telepíthető.	Irreleváns/ Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
h	Természetes szellőzés alkalmazása.	Ventilátorok biztosítják az épületek szellőztetését.	Irreleváns/ Ténylegesen nem kerül alkalmazásra

1.8. Zajkibocsátás csökkentése érdekében alkalmazott BAT technikák

9. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
A zajkibocsátás megelőzése vagy – amennyiben ez nem kivitelezhető – csökkentése érdekében a BAT zajkezelési terv kidolgozását és végrehajtását jelenti a környezetközpontú irányítási rendszer (lásd: 1. BAT) részeként.	A 9. BAT csak olyan esetekben alkalmazható, ahol érzékeny területeken zajártalomra lehet számítani. A sertéstelep üzemeltetése során a zajvédelmi hatásterületen védendő objektumok nem találhatóak. Jogszabály szerint figyelembe véve a zajterhelés mértékét és az érzékeny területek távolságát NEM KÖTELEZŐ zajkezelési terv kidolgozása!	Nem indokolt

10. BAT	Intézkedések	Megfelelőség	
a	Kellő távolság biztosítása az üzem/gazdaság és az érzékeny terület között.	Tekintettel arra, hogy a sertéstelep több, mint 10 évvel ezelőtt létesült, így jelenleg a lakott ingatlanok távolsága nem befolyásolható, de a Rendezési TERV figyelembe vételével lakóépületeket az Önkormányzatok nem terveznek.	MEGFELEL
b	Berendezések elhelyezése.	Meglévő üzemek esetében a berendezések áthelyezését a helyhiány vagy a magas költségek korlátozhatják. Ennek az intézkedésnek	MEGFELEL

		foganasítása nem alkalmazható és nem is indokolt a védendő épület ~300-500 m távolságára tekintettel.	
c	Üzemeltetési intézkedések	<ul style="list-style-type: none"> - Az istállók nyílászárói zárt állapotban vannak, tekintettel arra is, hogy az automata szellőztető rendszer megköveteli ezt. A zárva tartott nyílászárók és az istállók falzatának és tetejének szigeteltsége is csökkenti az épületekből kiszűrődő zajokat. (sertések „hangja”) - Jelentős zajjal járó tevékenyégeket hétfvégén és éjszaka nem végeznek a telephely szabadtéri területein. - A berendezéseket tapasztalt munkavállalók üzemeltetik 	Megfelel
d	Alacsony zajszintű berendezések.	<ul style="list-style-type: none"> - Nagy hatású ventilátorok - Az alkalmazott önetető rendszer biztosítja a különböző korcsoportú sertések számára a szabad hozzáférést a takarmányozáshoz. 	Megfelel
e	A zaj szabályozására szolgáló berendezések.	A sertéstelep és a védendő területek közötti nagy távolság nem indokolja ilyen nemű berendezések kiépítését.	Alkalmazása nem indokolt
f	Zajcsökkentés	A zajkibocsátók és a zajvevők közé zajvédők elhelyezése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a zajvédelmi hatásterületen védendő objektumok nem találhatóak.	Alkalmazása nem indokolt

1.9. Porkibocsátás csökkentése érdekében alkalmazott BAT technikák

	11. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A porképződés csökkentése az állattartásra szolgáló épületekben. Erre a célra az alábbi technikák kombinációja alkalmazható:		
	1. Durvább alomanyag használata	Nem használnak	Megfelel
	2. Friss alom alkalmazása, alacsony porképződéssel járó almozási technika	nem használnak	Megfelel
	3. Ad libitum takarmányozás	Az alkalmazott önetető rendszer biztosítja a különböző korcsoportú sertések számára a szabad hozzáférést a takarmányozáshoz./ folyékony takarmányozás van a telephelyen	Megfelel
	4. Nedves takarmány vagy pellet használata, vagy olajos nyersanyagok 1. és kötőanyagok hozzáadása a száraz takarmányra épülő rendszerben.	Folyékony takarmányozási rendszert alkalmaznak..	Megfelel
	5. A pneumatikusan feltöltött, száraz takarmányt tároló berendezések porleválasztóval való felszerelése.	A telephelyen alkalmazott pneumatikus működtetésű száraz takarmány tárolók porleválasztóval ellátottak.	Megfelel
	6. A szellőztető rendszer oly módon történő kialakítása és működtetése, amely mérsékli a levegő áramlásának sebességét az épületben.	Az istállókban a szellőzést automata ventilátorok segítségével biztosítják.	Megfelel
b	A porkoncentráció csökkentése az épületen belül az alábbi technikák valamelyikének alkalmazásával:		
	1. Vízpárasítás	Nem szükséges, mivel hígtrágyás rendszer működik.	Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
	2. Olaj permetezése	Járványvédelmi szempontból nem alkalmazható.	Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
	3. Ionizálás	Nem indokolt és nem alkalmazható műszaki okokból.	Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
c	A távozó levegő kezelése légtisztító berendezéssel:		
	1. Vízcsapda	Vízcsapdát alkalmazat a Kft.	Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
	2. Száraz szűrő	Csak szellőzőalagutak rendszer esetén alkalmazható baromfitenyésztő üzemekre.	Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
	3. Vízmosó	Nagy kivitelézi költségű technika.	Ténylegesen nem kerül alkalmazásra
	4. Nedves mosó		
	5. Biomosó		

6. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer		
7. Biofilter	Nagy kivitelezési költség miatt nem feltétlenül alkalmazható.	Ténylegesen nem kerül alkalmazásra

1.10. Búzkibocsátás és/vagy búzhatás megelőzése érdekében alkalmazott BAT technikák

12.BAT	Intézkedések	Megfelelőség
A gazdaságból származó búz kibocsátásának megelőzése vagy – amennyiben ez nem kivitelezhető – csökkentése érdekében a BAT búzszennyezés elleni intézkedési terv kidolgozását, végrehajtását és rendszeres felülvizsgálatát jelenti a környezetirányítási rendszer részeként .	A tevékenység búzhatása nem érint érzékeny területeket. A telep búz kibocsátásnak hatásterülete védendő létesítményeket nem érint. Az elvégzett számítások és a szakirodalmi adatok alapján a sertéstelep búz kibocsátásának hatásterülete 3 SZE/m ³ a telephely – levegővédelmi övezet határa – 149 méteres körzetében. A telephely Északi telekhatárához legközelebbi lakóépületek kb. 1,3 km-re találhatóak .	Alkalmazása nem indokolt

	13. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	Kellő távolság biztosítása az üzem/gazdaság és az érzékeny területek között.	Tekintettel arra, hogy a sertéstelep több évvel ezelőtt létesült, így jelenleg a lakott ingatlanok távolsága nem befolyásolható, de az önkormányzatok nem terveznek lakóépületeket a telephely közelében.	Megfelel
b	Olyan állattartási rendszer, amely az alábbi elvek valamelyikére vagy azok kombinációjára épül: – az állatok és a felületek tisztán és szárazon tartása (pl. a takarmány kiömlésének elkerülése, a részlegesen rácsozott fekvőhelyekről a trágya eltávolítása); – a trágya kibocsátó felületének mérséklése (pl. fém vagy műanyag rácsok alkalmazása, vagy olyan csatornáké, ahol a trágya szabad felülete kisebb); – a trágya gyakori eltávolítása külső (fedett) trágyatárolóba; – a trágya hőmérsékletének csökkentése (pl. a hígtrágya hűtésével) és a beltéri hőmérséklet mérséklése; – a trágya felülete felett a levegő áramlásának és sebességének csökkentése; – az alom szárazon, aerob körülmények között tartása az almos tartáson alapuló rendszerben.	A jelenleg alkalmazott tartástechnológia megfelel a BAT előírásainak, törekedve az egyes környezeti elemekbe történő kibocsátás minimalizálására. Takarmánykiömlés nincs, a trágya szabad felülete minimális a lagúna rendszernél. A hígtrágya kijuttatása folyamatosan a trágyázási időszakban.	Megfelel

c	<p>Az állattartásra szolgáló helyről a távozó levegő kibocsátási feltételeinek optimalizálása az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazásával:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kivezető magasságának növelése (pl. a levegő a tetőszint felett távozik, szellőzők, a távozó levegő tetőgerinc felé terelése a falak alsó része helyett); - a függőleges kivezető szellőztetési sebességének fokozása; - külső akadályok hatékony elhelyezése, hogy örvényt keltsenek a kilépő légáramlásban (pl. növényzet); - terelőlemezek elhelyezése a falak alsó részein elhelyezkedő szívónyílásokra, hogy a távozó levegőt a föld felé tereljék; - a távozó levegő állattartásra szolgáló hely felőli oldalon történő eloszlata, az érzékeny területtől távol; - a természetesen szellőző épület tetőgerince tengelyének keresztirányú hozzáigazítása az uralkodó szélirányhoz. 	A kivezetők megassága megfelelő.	Megfelel
d	<p>Légtisztító berendezés alkalmazása, például:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biomoszó (vagy bio csepegtetőtestes szűrők); 2. Biofilter; 3. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer; 	Nagy kivitelezési költség miatt nem feltétlenül alkalmazható, továbbá az érzékeny területek nagy távolsága miatt nem is indokolt.	Irreleváns
e	Az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása a trágyatárolásra:		
	1. A hígtrágya vagy a szilárd trágya befedése a tárolás során;	Lagúna rendszer van, mely zárt, külső hígtrágya tároló nincs a telephelyen.	Megfelel
	2. A tárolót az uralkodó szélirányra tekintettel kell elhelyezni és/vagy olyan intézkedéseket kell elfogadni, amelyek csökkentik a szél sebességét a tároló körül vagy felett (pl. fák, természetes akadályok);	A telephelyen nincs trágyatárolás külső trágyatárolóban, csak lagúna rendszer van.	Megfelel
	3. A hígtrágya felkavarodásának minimálisra csökkentése.	A lagúna rendszerben a hígtrágya nem keveredik fel..	Megfelel
f	A trágyát a következő technikák valamelyikével kell feldolgozni, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a bűzkibocsátást a kijuttatás során (vagy azt megelőzően):		
	1. A hígtrágya aerob rothasztása (levegőztetés);	Nem alkalmazza a Kft	Irreleváns
	2. A szilárd trágya komposztálása;	Almos trágya nem keletkezik a telephelyen.	Megfelel
	3. Anaerob rothasztás.	Az elvégzett levegőtisztaság-édelmi számítások alapján, a sertéstelep imissziós hatása nem indokolja azt.	Nem alkalmazható
g	Az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása a trágya kijuttatására:		
	1. Sávos kijuttatás, sekélyinjektáló vagy mélyinjektáló alkalmazása hígtrágya	A Kft rendelkezik injektáló berendezéssel. A trágya	Megfelel

	kijuttatásához;	injektálással kerül ki a szántóföldekre.	
	2. A trágyát a lehető leghamarabb el kell dolgozni.	Injektálással azonnal a talajba jut a trágya, külön eldolgozást nem igényel.	Megfelel

1.11. Kibocsátás szilárd trágya tárolásából

A szilárd trágya tárolása során a levegőbe jutó ammónia kibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	14. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A kibocsátó felület és a szilárd trágyahalom térfogatarányának csökkentése.	Nincs szilárd trágya a telephelyen	Megfelel
b	A szilárd trágyahalom lefedése.	Nincs szilárd trágya a telephelyen	Megfelel
c	A szárított szilárd trágya mezőgazdasági épületben történő tárolása.	A Kft nem szárítja a trágyát, illetve trágya szárítással foglalkozó cégről sem tudunk.	Megfelel

A szilárd trágya tárolásából a talajba és a vízbe jutó kibocsátás megelőzése vagy – amennyiben ez nem kivitelezhető – csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának használatát foglalja magában, a következő prioritási sorrendben.

	15. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A szárított szilárd trágya mezőgazdasági épületben történő tárolása.	Nem alkalmazza a Kft, mivel nem szárít trágyát.	Megfelel
b	Betonsiló alkalmazása a szilárd trágya tárolásához.	Nem alkalmazza Kft	Megfelel
c	A szilárd trágya tömör, át nem eresztő padozaton történő tárolása, amelyet elvezető rendszerrel és gyűjtőtartállyal szerelnek fel az elfolyás esetére.	Nem alkalmazza a Kft	Megfelel
d	Olyan tároló létesítmény kiválasztása, amelynek elegendő a kapacitása a szilárd trágya tárolásához olyan időszakban, amikor a kijuttatás nem lehetséges.	Az 59/2008 FVM rendelet 8. § (5) bekezdése szerinti 6 havi trágyatároló kapacitás rendelkezésre áll a lagúna rendszerrel, illetve Rókáson kialakított hígrágya tárolóval.	Megfelel
e	A szilárd trágya tárolása kültéri halmokban a felszíni vagy felszín alatti vízfolyásoktól távol, ahova esetleg a trágyából folyadék szivároghatna be.	Nem keletkezik szilárd trágya a telephelyen.	Megfelel

1.12. Kibocsátás hígrágyából

1.13. A trágya feldolgozása a gazdaságban a trágya tárolásának és kijuttatásának megkönnyítése érdekében az alábbi BAT technikák alkalmazásával

	19. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A hígtrágya mechanikus elkülönítése. Ez magában foglalja például a következőket: <ul style="list-style-type: none"> • csigaprés-szeperátor; • dekanter centrifuga; • koaguláció–flokkuláció; szeparáció szitával; szűrőprés. 	Nem alkalmazza a Kft injektálás miatt.	Megfelel
b	A trágya anaerob rothasztása biogáz-létesítményben.	Alkalmazása nem indokolt.	Irreleváns
c	Külső alagút használata a trágya szárításához.	Alkamazása nem indokolt.	Irreleváns
d	A hígtrágya aerob rothasztása (levegőztetés).	Nem alkalmazza a Kft a injektálás miatt..	Irreleváns
e	A hígtrágya nitrifikációja és denitrifikációja.	Nem alkalmazza a Kft	Irreleváns
f	A szilárd trágya komposztálása.	Nem keletkezik szilárd trágya telephelyen	Megfelel

1.14. A trágya kijuttatása

	20. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
a	A trágyát befogadó földterület felmérése annak azonosítása érdekében, hogy számolni kell-e elfolyással, figyelembe véve a következőket: <ul style="list-style-type: none"> ☐ a talaj típusa, a körülmények és a földterület lejtése; <ul style="list-style-type: none"> ☐ éghajlati viszonyok; ☐ a földterület vízelvezetése és öntözése; <ul style="list-style-type: none"> ☐ vetésforgó; ☐ vízforrások és vízvédelmi területek. 	A hígtrágya kijuttatás a gazdák földjén történik. Az injektálás, hígtrágya kijuttatás engedély alapján történt.	Megfelel
b	Kellő távolságot kell tartani (kezeletlen földszáv fenntartásával) a trágyázott földterületek és a következők között: <ol style="list-style-type: none"> 1. olyan területek, ahol kockázatos a vízbe való lefolyás, pl. vízfolyások, források, fűrólyukak stb. esetén; 2. szomszédos ingatlanok (ideértve a sövényzetet is). 	A kijuttatott hígtrágya szántóföldeken történik, ahol nincs mélyfúrású kút, illetve vízfolyás.	Megfelel
c	Kerülni kell a trágya kijuttatását, ha az elfolyás kockázata jelentős. Különösen nem alkalmazható, ha: <ol style="list-style-type: none"> 1. a földterület víz alatt áll, fagyott vagy hó borítja; 2. a talaj viszonyai (pl. víztelítettség vagy tömörödés) és a földterület lejtése és/vagy vízelvezetése miatt nagy a kockázata az elfolyásnak vagy elszivárgásnak; 3. az elfolyás a várható esőzések miatt előre jelezhető. 	A trágya kijuttatása kizárólag a jogszabályban meghatározott időszakban kerül ki. Injektálás során nincs elfolyás.	Megfelel
d	A trágya kijuttatási arányának kiigazítása a trágya nitrogén- és foszfortartalmára, továbbá a talaj	A hígtrágyát bevizsgálják a Növény- és Talajvédelmi hatóság	Megfelel

	jellemzőire (pl. tápanyagtartalom), a növénykultúra szezonális igényeire, továbbá az időjárási viszonyokra és a földterület körülményeire figyelemmel, amely tényezők elfolyást okozhatnak.	engedélye alapján kerül kihelyezésre a trágya.	
e	A trágya kijuttatásának összehangolása a növények tápanyagigényével.	A Növény- és Talajvédelmi hatóság engedélyével juttatják ki a trágyát.	Megfelel
f	A trágyázott területek rendszeres ellenőrzése az elfolyások feltárása és szükség esetén a megfelelő reagálás érdekében.	A trágyázott területek tulajdonosai ellenőriztetik a földjeiket. Az injektálás során a földtulajdonos jelen van.	Megfelel
g	Megfelelő hozzáférés biztosítása a trágyatárolóhoz, és annak garantálása, hogy a trágya betöltésére hatékonyan sor kerülhessen annak kiömlése nélkül.	A trágyatároló megközelítése garantált, a Rókáson kialakított hígtrágya tárolót folyamatosan ellenőrzik. Határidő: folyamatos	Megfelel
h	Annak ellenőrzése, hogy a trágyát kijuttató gépek megfelelő üzemi állapotban vannak és a beállításuk a kellő adagolási arányhoz igazodik.	Az injektáló berendezések szervizelése folyamatos.	Megfelel

A trágya kijuttatása során a levegőbe jutó ammónia kibocsátás csökkentése érdekében a BAT a trágya lehető leghamarabb történő bedolgozása a talajba.

	22. BAT	Intézkedések	Megfelelőség
	a BAT-tal összefüggő időbeli eltolódás a trágya kijuttatása és a talajba való bedolgozása között. 0-4	Injektálásnál nincs szükséges talajban történő bedolgozásra.	Megfelel

1.15. A teljes termelési folyamat kibocsátása

23. BAT sertéstenyésztésre vonatkozó teljes termelési folyamatból származó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT a teljes termelési folyamatból származó ammóniakibocsátás csökkentésének becslése vagy kiszámítása a gazdaságban végrehajtott BAT révén.

A BAT az összes kiválasztott nitrogén és foszfor monitorozása a trágyában az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	24. BAT	Leírás	Megfelelőség
a	Számítás a nitrogén és a foszfor anyagszállásának alkalmazásával, a takarmányfogyasztás, az étrend nyersfehérje-tartalma, az összes foszfor és az állat teljesítménye alapján.	A vemhes kocáknak, illetve a malacoknak szükségük van nyersfehérjére a fejlődéshez.	Az elvégzett számítások alapján a telep nitrogén és foszfor kibocsátása számítás alapján megfelel.

Nitrogén foszfor számítások

Paraméter	Állatkategória	BAT-tal összefüggő összes kiválasztott nitrogén (1) (2) (kiválasztott N kg-ja/állatférőhely/év)
-----------	----------------	---

Kocák (a malacokat is ideértve)		17,0 - 30,0
Paraméter	Állatkategória	BAT-tal összefüggő összes kiválasztott foszfor (1) (2) (kiválasztott P2O5 kg-ja/férőhely/év)
Kocák (a malacokat is ideértve)		9,0 - 15,0

N-kiválasztott	4,527	kg N/férőhely/év
N-étrend	4,692	kg N/férőhely/év
N-visszatartás	0,165	kg N/férőhely/év
P-kiválasztott	0,340	kg P2O5/férőhely/év
P-étrend	0,344	kg P2O5/férőhely/év
P-visszatartás	0,004	kg P2O5/férőhely/év

4 265 000	éves takarmány felhasználás, kg	
30 976	férőhelyek száma	
21,3	takarmány nyers fehérje tartalma, %	
16	a fehérjék átlagos nitrogén tartalma,% (irodalmi adat*)	
0,25	takarmány P2O5 tartalma, %	
150 000	éves összes hústermelés, kg	
0,08	hús P2O5 tartalma, %	

Az anyagmérleget a gazdaságban nevelt állatkategóriára sertés hizóra került kiszámításra, az alábbi egyenlettel:

$$N_{\text{kiválasztott}} = N_{\text{étrend}} - N_{\text{visszatartás}}$$

$$P_{\text{kiválasztott}} = P_{\text{étrend}} - P_{\text{visszatartás}}$$

Az $N_{\text{étrend}}$ a felvett takarmánymennyiségen és az étrend nyersfehérje-tartalmán alapul. A $P_{\text{étrend}}$ a felvett takarmánymennyiségen és az étrend teljes foszfortartalmán alapul. A nyersfehérje és a teljes foszfortartalom a takarmányadatlapban szereplő adatokból került meghatározásra.

Az $N_{\text{visszatartás}}$ és a $P_{\text{visszatartás}}$ az szakirodalmi adatok alapján került meghatározásra.

Fenti eredményeket összevetve a BAT-AEL értékekkel, megállapítható, hogy a kiválasztott N és P mennyisége megfelelő.

A BAT a levegőbe jutó ammóniakibocsátás monitorozása az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	25. BAT	Leírás	Megfelelőség
c	Becslés kibocsátási tényezők alapján.	Az alább elvégzett számítások alapján megállapítható, hogy a levegőbe jutó ammónia megfelel a BAT-AEL értékeknek. Évente egyszer elvégezni.	Megfelel

Az ammónia kibocsátás az AGEM-S programmal elkészítettük de nem csatoljuk. Az program értékelése alapján a tartástechnológia kiváló, az ammónia kibocsátás csökkentés nem felel meg, de nem tudtuk felvenni a kapcsolatot a program készítőjével, hogy a nyersfehérje tartalom hogyan lett beállítva tól-ig határig. Milyen állatállománynál mennyi a nyersfehérje tartalom. A nitrogén, foszfor kibocsátásnál is jól látszik, hogy a nyersfehérje tartalom megfelel, sőt határérték alatti jóval a megengedettnél. A program készítőjével felvettük a kapcsolatot, de sajnos a mai napig nem kaptunk még választ. A programban külön kellene kezelni a hízó, malac, illetve vemhes kocák nyersfehérje bevitelét.

LM/DF3 (E)PRTR	LÉGSZENNYEZÉS MÉRTÉKE ÉVES BEJELENTÉS Diffúz forrás (E)PRTR adatlap állattartó telepek részére Tárgyév: <input type="text"/>	Lapszám: <input type="text"/>
---------------------------	---	----------------------------------

1. KTJ (Környezetvédelmi Területi Jel): <input type="text"/>	2. Adatszolgáltatás dátuma: <input type="text"/>
---	---

. Diffúz szennyezőforrás adatai

vált. kód	Szennyező-anyag azonosítója ¹	Szennyezőanyag megnevezése	Állat azonosító kód ²	Állatok létszáma ³ (db/turnus)	Csökkentési faktor + (Istállózás)	Csökkentési faktor + (Trágya külső tárolása)	Kibocsátás (Kg/év)	Adat-meghatározás módja	Használt elemzési/számítási módszer
☐	6	Ammónia	10	30976	0.8	0.7	231390.72		
Telephelyi összesített kibocsátás szennyezőanyagoként (Kg/év):							231390.72	S	L061

Határértékek: vemhes koca: 0,2-2,7, anyakoca: 0,4-5,6 malac: 0,03- 0,53-ig.

Ammónia kibocsátás számítás (EPRT-vel)

Kibocsátás vemhes koca+ szaporulata: 231.390 kg/év

Betelepített anyakoca: 2816 db x 170 kg = 478.720 kg

Szaporulat: 28160 db x 5 kg= 140.800 kg.

231.390 kg: 619.520 kg = 0,373

A fentiek alapján megállapítható, hogy a telep ammónia kibocsátás megfelel az előírásoknak.

Az AGEM-s program jelenleg nem irányadó, mindaddig amíg a nyersfehérje tartalom nem tisztázott.

A BAT a levegőbe jutó bűzkibocsátás időszakos monitorozása

26. BAT	Leírás	Megfelelőség
Becslés kibocsátási tényezők alapján.	Csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken bűzártalomra lehet számítani!	Irreleváns

A bűzkibocsátás a következők alkalmazásával monitorozható:

- EN szabványok (pl. dinamikus szagmérés alkalmazásával az EN 13725 szerint, a szagkoncentráció meghatározása érdekében).
- Amennyiben olyan alternatív módszereket alkalmaznak, amelyek esetében nem áll rendelkezésre EN-szabvány (pl. a bűznek való kitettség mérése/becslése, a bűz hatásának becslése), olyan ISO-, nemzeti vagy egyéb nemzetközi szabványok alkalmazhatók, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.

Alkalmazhatóság

A 26. BAT csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken bűzártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták.

Megfelelőség, a telepen alkalmazott eljárás

A tevékenység bűzhatása nem érint érzékeny területeket. A telep bűzkibocsátásnak hatásterülete védendő létesítményeket nem érint. Az elvégzett számítások és a szakirodalmi adatok alapján a sertéstelep bűzkibocsátásának hatásterülete 3 SZE/m³ a telephely 149 méteres körzetében.

A telephely Északi, északkeleti telekhatárához legközelebbi lakóépületek kb. 1,2 km-re találhatóak

A BAT az egyes állattartó épületek porkibocsátásának monitorozása az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	27. BAT	Leírás	Megfelelőség
b	Becslés kibocsátási tényezők alapján.	Szakirodalmi adatokra alapozott műszaki számítással, becsléssel kerül évente meghatározásra. Határidő: Évente gy alkalommal	Megfelel

A BAT a légtisztító rendszerrel felszerelt, egyes állattartó épületek ammónia-, por- és/vagy bűzkibocsátásának monitorozása az alábbi technikák mindegyikének legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	28. BAT	Leírás	Intézkedések
a	A légtisztító rendszer teljesítményének ellenőrzése az ammónia, a bűz és/vagy a por gazdaságra jellemző szokásos körülmények között történő, előírt mérési szabályzaton alapuló, EN-szabványok szerinti vagy más olyan (ISO, nemzeti vagy nemzetközi szabványok szerinti) módszerekkel való mérése, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást. .	Nem alkalmaznak légtisztító rendszert.	Irreleváns
b	A légtisztító rendszer hatékony működésének ellenőrzése (pl. az üzemi paraméterek folyamatos rögzítésével vagy riasztórendszerek alkalmazásával).	Nem alkalmaznak légtisztító rendszert.	Irreleváns

Az alábbi eljárási paraméterek legalább évente egyszer történő monitorozása

	29. BAT	Leírás	Intézkedések
a	Vízfogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy nyilvántartás használatával.	A vízfogyasztás rögzítése havi nyilvántartás vezetésével történik. Határidő: folyamatos
b	Villamos energiafogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával.	A villamos energia fogyasztás rögzítése hitelesített mérőórával történik. Határidő: folyamatos
c	Tüzelőanyag fogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával.	Napi, illetve havi nyilvántartás vezetése előírás ezen paraméterek esetében. Határidő: folyamatos
d	A beérkező és távozó állatok száma, ideértve adott esetben a születést és az elhullást is.	Rögzítés pl. megfelelő nyilvántartásokkal.	
e	Takarmányfogyasztás	Rögzítés pl. számlákkal vagy megfelelő nyilvántartásokkal.	
f	Trágyatermelés (hígtrágya)	Rögzítés pl. megfelelő nyilvántartásokkal.	

2. Az intenzív sertésenyésztésre vonatkozó BAT következtetések

30. BAT Az egyes sertésólakból a levegőbe jutó ammónia kibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika	Állatkategória	Alkalmazhatóság
a	Egy az alábbi technikák közül, amelyek a következő elvek egyikére vagy azok kombinációjára épülnek: i. az ammónia kibocsátó felület csökkentése; ii. a hígtrágya (trágya) kihordási gyakoriságának fokozása a külső tárolóba;		A hígtrágya kijuttatása folyamatos szántóföldekre a trágyázási időszakban.

	iii. a vizelet és a bélsár elkülönítése; iv. az alom tisztán és szárazon tartása.		
5.	Kisebb trágyagödör (részlegesen rácsozott padló esetén).	vemhes koca/szaporulat	Lagúna rendszer van kiépítve a telephelyen.
6.	Teljes almozás (tömör betonpadló esetén).	vemhes koca/szaporulat	Alom nem kerül felhasználásra.
7.	Batériákban/egyedi ólakban való elhelyezés (részlegesen rácsozott padló esetén).	vemhes koca/szaporulat	Részlegesen rácsozott padlót használnak.
8.	Külön fekvő- és trágyázóteret tartalmazó ólak (háromszintű rekeszek) (tömör betonpadló esetén).	vemhes koca és szaporulata	Nem kerül alkalmazásra.
9.	Domború padozat és elkülönített trágya- és vízcsatornák (részlegesen rácsozott ólak esetén).	vemhes koca és szaporula	Nem kerül alkalmazásra.
13.	A trágya vízbe gyűjtése.	vemhes koca/	A lagúna rendszer betelepítés előtt feltöltik vízzel, mint búzzáró részt alkalmazzák.
14.	V-alakú trágyaszállító szalagok (részlegesen rácsozott padló esetén).		Nem kerül alkalmazásra.
16.	Alommal borított külső kifutó (tömör betonpadló esetén).		Nincs kifutó zárt rendszer van.